No. 93. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 2 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Julij.

De kamer der pairs heeft eergisteren het antwoord op de troonrede, hetwelk door eene commissie uit haar midden aan welker hoofd de baron *de Barante* stond, was opgesteld, met 119 tegen 2 stemmen aangenomen. Men meent, dat dit tegenstemmen van twee leden het gevolg eener vergissing is, zoodat men zeggen kan, dat het adres met algemeene stemmen is bekrachtigd. Geene enkele bedenking is tegen dat opstel geopperd, waarvan, tegen de gewoonte aan, de juiste tekst nog niet openbaar is gemaakt. Men schijnt het kiescher geacht te hebben, om daarmede te wachten, tot dat het adres aan den Koning is ingediend.

Gisteren ten een ure heeft de koning de deputatie van de kamer der pairs ontvangen, die hem bij monde van haren president, den heer *Pasquier*, het adres van antwoord heeft aangeboden, dat van den volgenden inhoud is:

» Sire, de kamer der Pairs vereenigt haar smartgevoel met de smart van den koning, met de wanhoop eener moeder en hooggeschatte koningin, met den rouw eener geheele natie. Een groot ongeluk heeft ons getroffen. De Prins, die uwe zorgen en uw voorbeeld tot den roem en het geluk van Frankrijk hadden opgeleid, die door moeijelijke toestanden en zoo verschillende omstandigheden de opvoeding der ondervinding had gekregen, die leefde in den arbeid voor de wetten en de liefde voor het vaderland, wiens dapperheid op de slagvelden onze soldaten beminden, en wiens wijsheid wij opmerkten als hij aan onze beraadslagingen deel nam; die Prins is ons zoo plotseling ontrukt geworden, dat wij naauwelijks kunnen gelooven dat hij niet meer, gelijk wij hem zoo gaarne zagen, zijnen koninklijken vader ter zijde staat.

» Zoo de vaderlijke smart voor geene vertroosting vatbaar is, is het toch een pligt voor ons te zeggen, wat dien moed en die standvastigheid, die nimmer den koning bij de zwaarste beproevingen van 't leven begaven hebben, moet staande houden; 't is voor ons een pligt openlijk te zeggen, hetgeen de natie hare gerustheid moet doen behouden, zelfs dan wanneer zij diep getroffen en bedroefd is.

» Ja, Sire, die smart, die alle klassen, alle gevoelens in een eenparig gevoel vereenigt, is een voorzeker treurig, maar toch krachtig bewijs van de gehechtheid welke Frankrijk opgevat heeft voor de dynastie die het tot dezen troon geroepen, aan wie het de handhaving aan deszelfs vrijheid en eer toevertrouwd heeft. Ja, Sire, bij deze groote ramp kan niemand het ontkennen, wij allen beminnen de door ons gevestigde monarchie; deze is boven de stormen en de van het staatkundig leven eens vrijen volks onafscheidelijke twisten geplaatst. Zij is het vaste punt op 't welk zich de regten en de toegenegenheid vestigen.

» Thans is het onvermijdelijk geworden eene gaping in onze instellingen aan te vullen. Ons vertrouwen op de toekomst is te leur gesteld. De Voorzienigheid heeft ons hard bejegend; maar wij zouden ondankbaar zijn, indien wij vergaten hoe dikwijls zij ons behoed heeft; zij zal nog lang de dagen Uwer Majesteit verlengen. God beschermt nog Frankrijk, voor hetwelk gij zoo noodig zijt; dat koninklijk kind, wiens geboorte eene algemeene vreugde was, zal onder onze oogen opgroeijen; het zal de lessen uwer wijsheid kunnen plukken. Uwe zonen, die zonen van Frankrijk, die getrouwe en toegedane staatsdienaren, zullen hetzelve onophoudelijk het voorbeeld geven van de liefde voor het land en van de vervulling der pligten. Zijne moeder, die vorstin die onze liefde en ons vertrouwen met den echtgenoot deelde, wiens geluk zij veel te korte jaren uitmaakte, zal haar leven toewijden aan de vorming van den koning onzer kinderen, voor de toekomst van Frankrijk.

» En de geheele natie, hetzelve met zijne genegenheid en hoop omgevende, zal hetzelve leeren welk eene edele taak het is, door de wetten over een groot en magtig rijk te regeren."

De meeste leden van de kamer der pairs hadden zich bij de groote deputatie gevoegd; allen hadden floers om den arm en aan den degen.

— Gisteren was het onderzoek der geloofsbrieven van de leden in de kamer der afgevaardigden reeds bijna afgeloopen. Slechts over enkele betwiste verkiezingen moest nog gehandeld worden. In de zitting van dien dag is onder anderen, na eene vrij levendige woordenwisseling, tot de toelating van den heer *Henri de la Roche Jacquelin*, die uit het departement Morbihan is afgevaardigd, besloten. Deze behoort tot het geslacht, hetwelk in de oorlogen der Vendeërs zich zoo beroemd heeft gemaakt; hij is zelfs een ijverig legitimist, en bij zijne verkiezing moeten zich onder het landvolk in de Vendée enkele verschijnselen hebben geopenbaard, waaruit bleek, dat de vroegere gehechtheid aan den oudsten tak der Bourbons in die streken nog geenszins geheel is verdwenen. Tegen de geldigheid zijner verkiezing waren overigens slechts nietige zwarigheden ingebragt. De woordenwisseling daarover werd alleen levendig ten gevolge eener beschuldiging van sommige leden der uiterste linker zijde, dat het ministerie de verkiezing van den heer *de la Roche Jacquelin* boven die van eenen liberalen mededinger had voorgestaan en zelfs aan eenen onderprefect last had gezonden, om voor dien legitimist te stemmen. De minister van binnenlandsche zaken heeft die beschuldiging afgeweerd, en op zijne beurt aan den heer *Odillon Barrot* ten laste gelegd, dat deze de kiezers in sommige arrondissementen had aangemaand, om liever voor legitimisten dan voor ministerielen te stemmen. De heer *Odillon Barrot* heeft de gegrondheid van dit verwijt niet kunnen ontkennen. Het merkwaardigste gedeelte van de gehoudene woordenwisseling was zeker eene verklaring, waartoe de welsprekende *Berryer* werd uitgelokt, en die schijnt te bewijzen, dat deze vroeger zoo ijverige legitimist meer en meer zich onder de voorstanders van het thans in Frankrijk regerend stamhuis begint te scharen.

Thans wordt bepaaldelijk verzekerd, dat de heer *Sauzet*, president der vorige zitting, de ministeriële kandidaat voor het præsidium is, gedurende de thans aangevangene zitting.

— Het hof van assises heeft den verantwoordelijken redacteur van de *Gazette de France*, den heer *P. Aubry*, de zoon, wegens de in het nommer van den 19den en 20sten van gezegd dagblad geplaatste artikelen, waarin hij beschuldigd werd van de regten en het gezag der kamers, het constitutioneel gezag des konings te hebben aangerand en tot haat te hebben aangezet, voorts uit hoofde van recidive, daar gezegde uitgever voor dergelijk misdrijf reeds tot een jaar gevangenis en 4000 francs boete veroordeeld was, thans tot twee jaren gevangenis en 24,000 fr. boete veroordeeld.

Van den 30sten Julij. — Heden heeft de plegtige overbrenging naar de kerk Notre Dame van het lijk des hertogs *van Orleans* plaats gehad.

Reeds vroegtijdig was schier de geheele parijsche bevolking in de Champs Elysées en op den weg naar Neuilly op de been; alle magazijnen en winkels waren tot des middags vier uren gesloten. Ten zes ure werd het appel geslagen, en ten negen ure stonden de nationale gardes van de hoofdstad in den omtrek op de hun aangewezen punten in 't geweer. Ten tien ure was eene dubbele haag van nationale garden, linietroepen municipale garden van het kasteel van Neuilly tot aan de hoofdkerk geschaard. Ten half elf ure was de geestelijkheid, eene deputatie van het koninklijk kapittel van St. Denis, en de hooge militaire personen tot den lijkstoet behoorende op het kasteel van Neuilly vereenigd. Ten elf ure werd door 21 kanonschoten het oogenblik van vertrek aangekondigd. Door de geestelijkheid werd de lijkkist uit de kapel van Neuilly tot aan de groote deur van het kasteel gebragt en werd nu in den lijkwagen geplaatst, waarna de lijkstoet zich overeenkomstig het programma in beweging stelde.

Onder de geestelijkheid die de lijkwagens vooraf gingen merkte men drie aartsbisschoppen en elf bisschoppen op. Daarop volgde de wagen met het hart des Prinsen, boven welken eene kroon prijkte; in den wagen waren vier leden van het koninklijk kapittel van St.

Denys, in hun priestergewaad, gezeten; de generaals *Baudrand* en *Marbot*, en andere officieren van des Prinsen huis omgaven dezen wagen. De lijkwagen met 's Prinsen overblijfselen volgde hierop; ook boven dezen wagen zag men eene kroon, benevens een bundel driekleurige met floers omhulde vaandels, en door acht paarden getrokken. De hoeken van het doodkleed werden, gelijk gezegd is, door de maarschalken *Soult*, *Vallée*, *Molitor* en *Gerard* gehouden. De heeren *Chabaud-Latour*, graaf *Montguyon* en *Bertin de Vaux* aide de camps van den overledenen Prins, droegen op zwart fluwelen kussens de kenteekenen van deszelfs rang. De beide wagens werden door kapiteins uit de nationale garde en de troepen van verschillende wapens omgeven.

De hertog *van Nemours*, de prins *van Joinville*, de hertogen *van Aumale* en *Montpensier* in de uniform van hunnen rang gekleed en een rouwmantel [illegible], waren in een met zes paarden bespannen rijtuig [illegible] aide de campen omgaven het rijtuig; daarop volgden [illegible] gezeten de maarschalken *Grouchy*, *Sebastiani*, de [illegible] groot costuum, deputatien uit de beide kamers met de heeren *Pasquier* en *Lafitte* aan het hoofd. Het krijgspaard van den overleden hertog met teekenen van rouw, en zijne rijtuigen met neergelaten blinden, volgden daarop; terwijl de trein door troepen geopend en gesloten werd.

De stoet volgde den voorgeschreven weg door de Champs Elysées en de kaden naar de cathedraalkerk, onder een ontzaggelijken toeloop van aanschouwers, onder wie blijkbaar eene treurige stemming heerschte over het verlies van den erfgenaam des kroons, terwijl aller oogen met deelneming gevestigd waren op de vier broeders die hunnen oudsten broeder de laatste eer bewezen.

Ten half drie ure is de stoet op het plein voor de kerk Notre Dame gekomen. Het hart des Prinsen is door de vier leden van het kapittel van St. Denis op de aangewezen plaats in de kerk gebragt; de lijkkist is door 24 gedecoreerde onder-officieren van den wagen in de kerk gedragen en onder het prachtig verhemelte geplaatst; de vier Prinsen volgden de lijkkist in de kerk hunne tranen niet kunnende weerhouden. Aan de kerk werd het lijk door den Aartsbisschop ontvangen, en werden aldaar terstond de lijkzangen aangeheven, die voortduren tot op het oogenblik dat het lijk naar Dreux vervoerd wordt. Ten half vier ure zijn de Prinsen naar Neuilly teruggekeerd. De grootste orde en eerbied heeft bij de geheele treurige plegtigheid geheerscht.

De Lieve Vrouwe kerk is reeds geheel voor de groote lijkdienst op den 3den aanstaanden ingerigt. Het publiek wordt thans tot op dien dag toe, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure in de kerk toegelaten, om de lijkkist onder het prachtig verhemelte te kunnen aanschouwen.

— De leden der behoudende partij hebben zich gisteren avond ten getale van 182 vereenigd en in deze vereeniging besloten om den heer *Sauzet* weder tot het presidentschap van de kamer der gedeputeerden te benoemen.

— Ter beurze van heden (30 Julij) was de fondsnotering 5 pCt. 118; 3 pCt. 77,90; Spanje 22⅝; Rom. L. 103¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten Augustus.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten Julij 1842, n°. 51, is aan den gepensioneerden kapitein van het Oost-Indische leger, *H. G. J. Sagermans*, de vergunning verleend, tot het dragen van eene door den Sultan van Sumanap aan hem geschonken eere-sabel.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten Julij 1842, n°. 44, zijn benoemd:

Tot plaatsvervanger van den kantonregter te Heusden (Noord-Braband), *H. W. Prillevitz*;

tot kantonregter te Tilburg (Noord-braband), mr. *J. A. Mutsaers*;

tot plaatsvervanger van den kantonregter te Doetichem (Gelderland), *P. A. van Meurs*.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft, bij gelegenheid van Hoogstdeszelfs zilveren bruiloftsfeest, een groot aantal ridderorden verleend. Onder dezelve merkt men op: den heer *L. N.* baron *van der Goes van Dirksland*, dienstdoenden kamerheer van Z. M. den Koning der Nederlanden, en den luitenant ter zee Jhr. *H. W. van Rappard*, ordonnans-officier van Z. K. H. Prins *Hendrik*, die begiftigd zijn met de orde van St. Vladimir, 4de klasse; den kapitein ter zee *E. B. van den Bosch*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, met de orde van St. Anna, 2de klasse, met de versierselen in diamanten; den kolonel *J. D. Barre*, adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, den kapitein ter zee *E. G. van der Plaat*, en den kapitein-luitenant ter zee *D. Bijl de Vroe*, beiden in Nederlandsche dienst, met de orde van St. Stanislas, 2de klasse; den heer *W. F. van Otterloo*, secretaris van Z. K. H. Prins *Frederik*, met de orde van St. Stanislas, 3de klasse.

— De vorige week heeft de eerste bijeenkomst plaats gehad tusschen de Belgische commissarissen, in de residentie tegenwoordig, en de door Z. M. benoemde Nederlandsche ministers, tot regeling der nog hangende finantiële quaestien.

— Laatstleden Donderdag heeft, in het kerkgebouw der Doopsgezinden te Amsterdam, het Nederlandsch Bijbelgenootschap zijne acht en twintigste algemeene vergadering gehouden, onder voorzitting van den hoog edel gestr. heer *van Ewijck*, gouverneur der provincie Noordholland. Nadat de voorzitter met eene belangrijke aanspraak de vergadering had geopend, is het algemeen verslag door de secretarissen, de weleerw. heeren *Boeke* en *Huët*, gelezen, waaruit zakelijk het volgende is gebleken. Den staat van het genootschap mag men in het algemeen als gunstig beschouwen; het heeft aangewonnen 4 nieuwe afdeelingen, namelijk Loosdrecht (oud en nieuw), Nieuwendam en Buiksloot, Tholen, en de Zwijndrechtsche Waard, zoodat er thans 80 afdeelingen des genootschaps in ons Vaderland bestaan, die over het algemeen in bloeijenden staat verkeeren en in lust en werkzaamheid wedijveren. Er zijn in het afgeloopen jaar 12,531 Bijbels en Nieuwe Testamenten uitgereikt. Het werk der bijbelvertaling in het Javaansch, door de zendelingen van het genootschap op Java, de heeren *Gericke* en *van der Vlis*, gaat voorspoedig voort. Reeds zijn door eerstgenoemden de geschiedkundige boeken van het Nieuwe Testament, gelijk sommige boeken van het Oude Testament, in die taal overgezet. — De ontvangsten gedurende het afgeloopen boekjaar bedragen *f* 47,113.48, de uitgaven *f* 47,085.04.

Tot vice president van het genootschap is de als zoodanig aftredende heer Mr. *D. J. van Lennep* herkozen, terwijl in plaats van den overleden vice-president, *L. Hamerster Ameshoff*, benoemd is de heer *C. Crommelin*.

— Het *vijftigjarig* bestaan van het Departement *Leeuwarden* der Maatschappij: *Tot Nut van Algemeen*, zal plegtig gevierd worden op Woensdag, den 3 Augustus 1842, in de Westerkerk aldaar.

— Uit Utrecht schrijft men van 30sten Julij:

» Het jaarlijksch examen der kweekelingen aan 's Rijks Veeartsenijschool, alhier gevestigd, heeft plaats gehad den 26, 27, 28 en 29 Julij. Na den afloop van hetwelk tot Veeartsen zijn bevorderd:

Christiaan Mazure, uit Zeeland, *Petrus Dobbelaere*, *Hermanus Antonius Franciscus Bosmans* en *Antonius Franciscus van Ghert*, uit Noord-Braband, *Boele Halming Smit* en *Pieter Werkman*, uit de provincie Groningen, *Hendrik Reimer*, uit de provincie Drenthe, *Abraham Harmen Voetelink*, *Geurt Jan Berghuijs*, en *François Guillaume Edouard Thiange*, uit de provincie Overijssel, *Cornelis Andries Wilhelm van Hoorn*, uit de Provincie Noord-Holland, *Johannes Jacobus Noest*, uit de provincie Utrecht, *Pieter van Staa* en *Antony Frederink Meilink*, uit de provincie Gelderland, en *Johannes Jacobus Giesse*, uit de provincie Zuid-Holland. Dertien dezer veeartsen zijn bestemd voor den burgerlijken stand, terwijl twee, namelijk *F. G. E. Thiange* en *A. F. Meilink*, hunne opleiding hebben verkregen, om als paarden-artsen bij het Leger te worden geplaatst.

— Men schrijft uit Vlissingen van den 25sten: » De divisie kanonneerbooten, gecommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee *Ferguson*, zich van de verschillende stations op de Schelde ter reede dezer stad zamengevoegd hebbende, werd heden morgen door den luitenant-admiraal *Gobius* in oogenschouw genomen. Z. E. ter reede komende, werd met het geschut en maritime eerbewijzingen, aan deszelfs hoogen rang verschuldigd, door het eskader begroet. »

— Men heeft thans de *Javasche Couranten* tot den 16den Maart ontvangen. De schout-bij-nacht *I. P. Machielsen*, uit Nederland aangekomen, heeft het bevel van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indië overgenomen van den schout-bij-nacht *E. Lucas*, die bijna 4 jaren dit bevel heeft gehad, en aan wien, voor zijn vertrek naar het vaderland, den 7den Maart een afscheidsfeest door de ingezetenen van Batavia is gegeven. Den 9den heeft de heer *Lucas* met zijne echtgenoote zich ingescheept aan boord van de *Palembang*, welk vaartuig, even als de *Bellona*, door de stoomschepen *Phoenix* en *Hekla* tot buiten de straat Sunda zijn gesleept.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen;

een octrooi, in dato 23 Maart 1841, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van den 3den Februarij 1841, af, verleend aan *G. Durieux* te Gureghem bij Brussel, domicilium verkozen hebbende bij *de Brouwer*, te 's Gravenhage, op de invoering, mitsgaders op de verbetering van een stelsel van pompen, dienende om water tot eene willekeurige hoogte te doen rijzen, en zulks alleen door drukking van den dampkring, door middel van eene luchtpomp voortgebragt.

een octrooi, in dato 26 Mei 1842, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *P. van der Hilst* en *J. E. Maas*, onder de firma van *Maas en Comp.*, te Delfshaven, op de uitvinding van eene machine, dienstig tot het snijden van kurken.

een octrooi, in dato 19 Junij 1842, voor den tijd van vijf jaren, verleend aan *C. Sambroek* te Heemstede, op de uitvinding van eene verbeterde stampmachine, ten gebruike van kleeren-bleekerijen.

een octrooi, in dato 19 Junij 1842, voor den tijd van vijf jaren,

verleend aan *H. Gregoire* te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuwen stoomkagchel.

een octrooi, in dato als voren, voor den tijd van vijf jaren verleend aan denzelfden, op de invoering van een nieuw middel om het ijzerblad, na gereinigd te zijn, van roest vrij te houden.

een octrooi, in dato 27 Julij 1842, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Field senr.*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston* te Rotterdam, op de invoering van werktuigen om gebruikt te worden bij de zamenstelling van gebouwen, alsmede ter optilling en nederlating van lasten en materialen.

een octrooi, in dato 2 Julij 1842, voor den tijd van tien jaren verleend aan *A. Dixon*, woonachtig te Brussel, domicilium verkozen hebbende als voren, op de invoering van verbeteringen in het bewaren van plantaardige zelfstandigheden door middel van verschillende zout-oplossingen.

een octrooi, in dato 2 Julij 1842, voor den tijd van tien jaren verleend aan *N. M. Dobbeleer* te Rotterdam, op de uitvinding van een toestel om op hetzelfde vuur op den duur kokend water te houden.

Vervolg van het overzigt van het Verslag nopens den staat der provincie Noord-Braband, door den Heer Staatsraad Gouverneur bij de opening der Provinciale Staten uitgebragt.

Waterstaat, staat van dijken, polders, kanalen, rivieren, waterleidingen en wegen, zoo Straatwegen als Provinciale- en Gemeenten-wegen. In het personeel der Beambten van den Waterstaat in deze Provincie, viel geene verandering voor. De Hoofd Ingenieur, die wegens aan hem opgedragen zaken van algemeen belang tijdelijk afwezig was en gedurende die afwezigheid door den Rijks-Ingenieur *De Geus* werd vervangen, nam zijne functien weder op.

Dijken en Polders. Bij het naderen van den winter van 18$\frac{41}{42}$ werd als naar gewoonte, de stiptste inachtneming der bestaande bepalingen, voor het geval van ijsgang en hoog opperwater op de Rivieren, aanbevolen.

De in het najaar van 1841 gedane opneming der, in de onderscheidene dijks-magazijnen langs de Hoofd-Rivieren in deze Provincie, voorhanden zijnde nood-materialen en werktuigen, leverde de overtuiging op, dat, met zeer geringe uitzondering, waaromtrent echter nog tijdig de noodige voorzieningen werden genomen, die dijks-magazijnen in vrij goeden staat waren.

Ofschoon reeds vroegtijdig, in het najaar van 1841, (October) het water in de Rivieren eene aanzienelijke hoogte bekomen had, zoodat het reeds te 's Hertogenbosch 4,42 el + AP, of ruim 30 duimen boven de 0 of het inundatie peil aldaar, teekende, en men met zekere bezorgdheid den naderenden winter te gemoet zag, viel het echter later weder tot onder dat 0 peil terug, bleef sedert bij afwisseling wassend en vallend, en bereikte gedurende het winter-saizoen geene buitengewone hoogte.

Ook was de vorst gedurende den afgeloopen winter niet streng genoeg, om gevaarlijke ijsbezettingen op de Rivieren te veroorzaken. Dezelve geraakten dan ook slechts bij vakken digt, zonder dat het ijs eene aanzienlijke dikte bekwam.

Hetzelve ruimde zonder hinder weder op, zoodat den 3 Februarij de Rivieren langs deze Provincie weder geheel open en vrij waren, en de buitendijken en waterkeeringen geene belangrijke schaden bekwamen.

Eenigzins anders was het met de binnenwateren gesteld, daar de aanhoudende regens in den zomer van 1841, dezelve allerwegen, tot in dit saizoen ongewone hoogte opvoerden, zoodat men het raadzaam vond, in de maand Julij van dat jaar, troepen ter bewaking van den Groenendijk, beneden het land van Ravenstein, te zenden welke echter wederom in het laatst van Augustus daaraanvolgende werden teruggezonden.

In de maand October werd den Hamelspoelschendam, de scheiding uitmakende van het boven- en beneden-land van Ravenstein doorgestoken, ten gevolge waarvan men voor het doorsteken van den Groenendijk begon te vreezen, en alzoo wederom troepen naar gezegde waterkeering zond, die in het laatst van November weder aftrokken.

Doch kort na het vertrek derzelven, en wel in den nacht tusschen den 30 november en 1 december 1841, werd die waterkeering op zes plaatsen, te zamen ter lengte van 147 ellen, gewelddadig doorgestoken. Daar echter gedurende den winter deze openingen minder nadeel voor de beneden liggende Polders veroorzaakten, zijn dezelve eerst in het voorjaar, en wel in de maand april dezes jaars, gesloten geworden.

Nadat men lang had getwist over het digten van den Koppeldijk, onder Nuland, welke in den winter van 18$\frac{40}{41}$ was doorgebroken, was dezelve echter nog voor den hoogen waterstand klaargekomen, doch brak andermaal in dezen winter door.

Onder de bezwaren welke de menigvuldige regens in de maanden maart en april jl., en de daaruit voortvloeijende langdurige, in dit saizoen ongewoon hoogen stand van het water veroorzaakten, was mede een der gewigtigste, de moeijelijkheid tot het digten van den *Baardwijkschen overlaat*, welke, volgens de bestaande conventien, met den 15 april *moet* gesloten zijn, [illegible]erende hooge werking van dien overlaat, kort voor[illegible] bemoeijelijkte die werkzaamheden grootelijks, en het is [illegible]et de grootste opofferingen van de zijde des aannemers, [illegible]ning van alle krachten, dat men er in is geslaagd om die [illegible]g, onder de allerongunstigste omstandigheden, en bij eenen aanhoudenden sterken oostenwind, welke het water derwaarts opstuwde, op den 13 april, en dus nog twee dagen voor den gestelden termijn, tot stand te brengen.

Sommige dijken in het noord-westelijk gedeelte dezer provincie, hebben door de verschillende hooge zeevloeden, welke in het jongste na- en voorjaar plaats hadden, inzonderheid door die op den 11 december 1841 en den 10 maart dezes jaars, eenigen afslag bekomen; nergens evenwel was het beloop dien schaden groot, en zijn dezelve dan ook op de meeste punten bereids [illegible].

De Polders, voor zoo verre die do[illegible] van watermolens van het overtollige water bevrijd moeten [illegible]ijn meest alle, met of voor half april jl., tot op de zomer[illegible]malen geweest; minder voordeelig waren de omstandig[illegible] die Polders, welke zonder afmaling hun water moeten o[illegible] doch sedert 1 mei waren meest alle landen van overtollig [illegible]bevrijd.

Kanalen, Rivieren en Waterleidingen. De Zuid-Willemsvaart waarvan het onderhoud, mitsgaders de vernieuwing van sommige werken, onlangs weder is aanbesteed, wordt steeds vrij druk bevaren, daar er zelfs gedurende sommige maanden, aan eenige sluizen 520 vaartuigen per maand zijn gepasseerd, en er in den tijd van één jaar over de 4,000 schepen of schuiten zijn doorgeschut.

De thans als kanalen te beschouwen Roosendaalsche Vliet en Mark en Dintel, voor welke laatste een zomerpeil is bepaald geworden, zijn met derzelver sluizen in vrij voldoenden staat, echter is door dezelve, gedurende de in het jongste na- en voorjaar gevallen regens, niet volkomen aan het doel beantwoord; voornamelijk geldt dit het gedeelte van de Mark en Dintel, begrepen tusschen den Oudenbosch tot Breda en daarboven; zoo dat het Heemraadschap van de Mark en Dintel thans bedacht is, om, zoo mogelijk, een hulp-kanaal tot stand te brengen, gaande beneden het Dorp Terheyden uit de Mark, en strekkende door den grooten Zonzeelschen-, den Ketelen Kleverpolders tot aan de zoogenaamde Noodhaven, boven den Moerdijk. Hierdoor zoude in het onvermogen van de Mark, zeker op de beste wijze voorzien, de uitwatering voldoende bevorderd en tevens de gelegenheid geopend worden om de Rivier des zomers van water te voorzien, waaraan dikwerf, vooral te Breda, gebrek bestaat.

Wegens het tot stand brengen van het geprojecteerde inundatie- en tevens afwaterings-kanaal van Grave tot Geertruidenberg, gaat de daartoe benoemde Kommissie steeds voort, met de aan haar opgedragene voorbereidende werkzaamheden, en heeft zij het genoegen gehad, in twee daartoe belegde vergaderingen, betrokken Polder- en Gemeentebesturen boven en om 's Hertogenbosch, tot dit plan, genoegzaam eenstemmig, te zien toetreden en in de vereischte proportionele bijdragen in de kosten te bewilligen, met uitzondering van eenige enkelen, welke men alnog zal trachten te doen toetreden, en waartoe reeds onderhandelingen zijn aangevangen.

In het laatst des vorigen jaars heeft men zich, op last van Z. M., beijverd een ontwerp gereed te maken, voor een kanaal van Tilburg naar 's Hertogenbosch, waartoe de Riviertjes de Leijbeek, de Run of Essche Stroom, en gedeeltelijk de Dommel zouden benuttigd en geschikt gemaakt worden. Dit ontwerp is in de eerste dagen van dit jaar, aan de Hooge Regering ingezonden geworden, en zijn die Gemeenten, welke konden geacht worden, het meeste belang bij de verwezenlijking van dat ontwerp te hebben, op derzelver last, uitgenoodigd geworden, om te doen kennen, voor hoeveel door hen in het bedrag der geraamde kosten zoude kunnen worden gedragen. Die poging heeft aanvankelijk den gewenschten uitslag nog niet gehad.

Zoo als boven is gezegd, hebben de groote Rivieren in deze Provincie, gedurende het afgeloopen winter-saizoen, geene aanzienlijke schaden veroorzaakt, en ook geene notabele veranderingen ondergaan.

De Zandplaat welke zich, voornamelijk sedert de laatste vijf jaren, in de strekking van en boven en beneden het Veer Sleeuwijk in de Merwede zette, is voor de overvaart op Gorinchem thans minder bezwaarlijk dan in het vorig jaar.

Dezelve schijnt zich meer benedenwaarts uit te breiden, strekkende echter beneden de hoogwaterlijn van bovenwaarts de Oudendijksche Krib, tot omtrent voor het dijk-magazijn te Sleeuwijk.

In de Killen schijnt geen merkbare verandering te zijn ontstaan, echter zijn de verlandingen doorgaans overal toenemende.

Het Hollandsch Diep, voor den Moerdijk, is voor de overvaart op Willemsdorp beter gesteld dan vroeger, daar eene uitgestrekte zandplaat, die in en voor 1829 omtrent in het midden der Rivier gelegen was, en de regtstreeksche overvaart, zelf bij hoog water, in den weg stond, sedert langzaam is weggeraakt, zoo dat men tegenwoordig zelfs op laag water, daarvan geen hinder ondervindt.

De kleine Rivieren, zoo als de Dommel, de Aa, de Mark, enz.,

verkrijgende, door he[illegible] cultuur brengen van woeste gronden, meerder water, te[illegible] toestand door het niet genoegzaam diepen, ruim en sch[illegible]n verergert, zoodat eene verbetering derzelve dringend noo[illegible] wordt. Voor het bovengedeelte der Mark, zijn daartoe be[illegible] maatregelen voorgesteld; voor de overigen is zulks hoog noo[illegible]lijk, en zal dit een onderwerp onzer bemoeijenissen uitmaken.

De staat der waterleidingen in- en buiten de Polders, laat in het algemeen veel te wenschen overig, daar dezelve op onderscheidene plaatsen bekrompen, en door zorgeloosheid in het onderhoud en het gevolgelijk ongevoelig aanwassen der boorden en ophoogen der beddingen, dikwerf ongeschikt zijn, om bijtijds het afkomend water af te voeren, waartoe echter de langdurige in stand gehoudene militaire inundatie, ook veel heeft toegebragt.

Wij zullen onze zorgen [illegible] tusschenkomst aanwenden, om hierin de zoo wenschelijke v[illegible] te doen aanbrengen.

Rijks en Provinci[illegible]. De Rijks-wegen in deze Provincie zijn in het algemeen [illegible], en wordt voor derzelve onderhoud voortdurend ge[illegible]

Bij missive van Zij[illegible]nister van Binnenlandsche Zaken, van den 22 maart j[illegible] afdeeling, werden wij verzocht te willen doen kennen [illegible] zoo ja, welke hoofdwegen in deze Provincie aanwezig zijn, waarvan de opmaking of verbetering door bestrating of begrinding, nog gerekend zouden kunnen worden in het algemeen belang te worden gevorderd, en tot welke lasten en kosten de aanleg of verbetering van zoodanige kommunicatie zouden kunnen leiden, enz.

Daaraan is door ons voldaan geworden, met overlegging tevens van eene kaart der Provincie, waarop de naar derzelver gevoelen, te verbeteren of daar te stellen groote kommunicatien zijn aangewezen, alsmede van eene approximatieve begrooting der daartoe vereischte kosten.

Wij zien met belangstelling te gemoet, het gevolg hetwelk daaraan zal kunnen gegeven worden.

Aan U E. G. A. zal, bij eene afzonderlijke nota, mededeeling gedaan worden van hetgeen, ten gevolge van derzelver resolutie van den 8 julij 1841, no 5, met betrekking tot het eventueel daarstellen van verbeterde kommunicatien in de Provincie, is verrigt, waarbij alsdan tevens in overweging zullen kunnen komen, het verzoek van het Stedelijk Bestuur van Eindhoven, tot daarstelling van een kanaal tusschen die Stad en de Zuid-Willemsvaart, en een verzoek van het Plaatselijk Bestuur van Helmond, om eenen straatweg te erlangen tusschen die Gemeente en Eindhoven.

Het onderhoud van de twee gedeelten van den Provincialen grooten weg der 2e klasse no. 1, namelijk de straatweg tusschen de Willemstad en den Ruigenhilschen Dijk, mitsgaders de Grindweg bezuiden het Dorp Dinteloord, is tot 1 julij dezes jaars aanbesteed, en zijn dezelve thans in goeden staat, hoezeer het wenschelijk ware dat een gedeelte van den straatweg geheel werde vernieuwd.

De Provinciale klinkerweg van Rosmalen over Berlicum, Heeswijk Dinther tot Veghel, werd in Julij 1841 geheel voltooid, en sedert tot ultimo Junij 1842 in onderhoud aanbesteed. Hoezeer op eene kleine schaal en op de minst kostbare wijze aangelegd, hebbende men met de bestrating geheel [illegible] de bestaande baan gevolgd, zoo blijft dezelve aan de verwachting voldoen.

Het Stedelijk Bestuur van Bergen-op-Zoom had zich tot Zijne Majesteit gewend, ten einde eene verbeterde kommunicatie te erlangen van Willemstad over Steenbergen en Bergen-op-Zoom naar Putten. Wij werden in de gelegenheid gesteld det verzoek te ondersteunen, waarvan de inwilliging zoo zeer tot opbeuring en verbetering van den toestand waarin Bergen-op-Zoom verkeert, zoude verstrekken.

Bij het Gouvernement is in overweging gekomen, het daarstellen van eenen verbeterden weg tusschen 's Hertogenbosch en Bommel, aanvankelijk tot aan het Fort Crevecœur. Wij hebben verzocht dat wij bekend zouden worden gemaakt met de rigting welke aan dien weg zoude worden gegeven, ten einde wij vervolgens in overweging zouden kunnen nemen, welke bijdrage daartoe uit de Provinciale fondsen zoude kunnen en behooren verstrekt te worden. In afwachting van het antwoord, hetwelk wij daarop kunnen te gemoet zien, hebben wij op de koncept-begrooting voor het dienstjaar 1843, even als in vorige jaren, wederom, voor den geheelen weg tot Bommel, de gewone bijdrage ad *f* 5,000-00 voorgesteld.

(*Het vervolg hierna*).

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 52; Id. 5 pCt. 101 een zest.; Kansb. 26¼; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93¾; Id. 3 pCt. 76 negen zest.; Domein Losr. 101¾; Handelm. [illegible]; Id, Nieuw 101¾; O.-Indie 5 pCt. 99 drie zest.; Spoorweg op Haarlem 80; dito op Rott. 74½; Rijn Spoorw. 22; Haarlemmerm. 103; Russ. 106⅛; Id. 4 pCt. 89⅝; Ads. 6 pCt. 69 15/16; Id. Inscbr.. 70¾; Spanje 18 drie achtste; Coupons 26½; Port. 5 pCt. 28½; Braz. 5 pCt. 65.

RUSSISCHE PELTERIJEN

VAN

D. JACOBOWITZ,

in de NIEUWSTRAAT No. 203.

Bovengemelde heeft de eer het publiek te berigten, dat hij zelf te *Breda* gearriveerd is, met zijn groot assortiment VERVAARDIGDE PELTERIJEN voor Heeren en Dames; bestaande uit POLENEZEN voor Heeren en ZIJDEN DOEKEN met BONT voor DAMES, benevens alle artikelen tot het vak behoorende.

Aan alle bestellingen tot verwerking, waartoe het jaargetijde thans zeer geschikt is, wordt door hem voldaan.

Nog heeft hij een groote partij MORGEN-JASSEN van *f* 5—» en hooger, benevens eenige Vorstelijke stukken.

Publieke Veiling van HOUT,

op drie maanden Crediet.

Op Donderdag 4 Augustus 1842, des voormiddags ten negen ure, aan de Haven te *Breda*, bestaande in: 5000 stuks VUREN en GREINEN DEELEN, ter dikte van ½ tot 2 duim en ter lengte van 10 tot 40 voet Houtmaat; — eene groote partij LATTEN, RIBBEN en BALKEN, welke alle thans direct uit *Riga* zijn aangevoerd.

Voorschreven HOUTWAREN zullen twee dagen voor de Veiling voor een ieder te zien zijn.

*** Bij den Boekhandelaar H. V. VAN GOGH, te *Rotterdam*, wordt uitgegeven:

NIEUWE KAART van het gedeelte des in 1421 verdronken *Zuid-Hollandschen Waards*, bekend onder den naam van *Biesbosch* en *Bergsche-Veld*; vervaardigd op een veertig duizendste gedeelte van de natuurlijke grootte, ter aanwijzing der Polders in dien Waard aangelegd, door zomerkaden ter hoogte van 2,64 el, boven het Amsterdamsche peil en lager, sedert het begin der 18de Eeuw tot 1840. Naar de laatste opnemingen. Prijs *f* 2,25.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

I. SCHOOL DES RUITERS TE PAARD . . . . . . *f* 0,60.
II. VOORSCHRIFTEN betreffende de WAPENRUSTING, het HARNACHEMENT en de BEPAKKING der KAVALLERIE. *f* 0,50.
III. SIGNALEN voor de NEDERLANDSCHE KAVALLERIE, met de BESCHRIJVING . . . . *f* 0,40.

Allen uitgegeven op last van het Departement van Oorlog.

IV. NIEUWE AFRIGTINGSKUNST van den Heer BAUCHER zooals die aan de Fransche Kavallerie onderwezen wordt; en zestien nieuwe MANEGE-BEWEGINGEN . . . . *f* 0,40.

Door Bovengemelden wordt met Succes gedebiteerd:

J. BOSSCHA, Schets der algemeene Geschiedenis en van die des Vaderlands, ten dienste vooral der adspiranten tot Kadets der K. M. Akademie, 5de Druk. . . . . *f* 2,60.
——— Handleiding tot de kennis der Krijgsgeschiedenis, voor Nederlandsche Militairen. . . . . *f* 2,20.
P. P. ROORDA VAN EYSINGA, Beknopte Maleische Spraakkunst en Chrestomathie, *Italiaansch* en *Arabisch* karakter; benevens een volledig hoog en laag Maleisch Woordenboek met *Italiaansch* karakter. . . . . *f* 3,00.
——— Aardrijkskundige beschrijving van Ned. Indië met een Kaart . . . . *f* 3,50.
J. BADON GHIJBEN en H. STROOTMAN, Beginselen der Stelkunst, bevattende: de behandeling der Stelkunstige Vormen, en Oplossing der Vergelijkingen van den eersten en tweeden graad, alsmede de Theoriën der gewone Logarithmen, Reken- en Meetkunstige Reeksen en Kogelstapels. . . . . *f* 2,50.
——— Vervolg op de Beginselen der Stelkunst, bevattende: de leerwijze der onbepaalde Coefficiënten; eene korte beschouwing der Permutatiën en Combinatiën; de ontwikkeling van het Binomium; iets over de Gedurige Breuken; de Theorie der Hoogere magtsvergelijkingen; die der Rekenkunstige Reeksen van Hoogeren Rang, en eindelijk de Ontwikkeling der Logarithmische en Exponentiale Functiën. . . . . *f* 1,40.
A. A. VAN HEUSDEN, Leerboek der Aardrijkskunde ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de K. M. Akademie wenschen voor te bereiden, 2de Druk . . . . *f* 1,80.
W. WEIFFENBACH, Sammlung auserlesener Fabeln, Anekdoten, kleiner Geschichten und Erzählungen. Ein lehrreiches unterhaltendes Lesebuck, für Solche, welche die deutsche Sprache erlernen wollen; nebst einem deutsch-holländischen Wörterbüchlein. Zweite verbesserte Auflage. . . . . *f* 1,00.
Mr. G. DORN SEIFFEN, Voornaamste Gebeurtenissen der Algemeene geschiedenis gelijktijdig beschouwd tot 1832. . . . . *f* 1,20.
——— Geslacht-Tafel der Koningen van Europa van 1500–1840 en Overzigt der Staten, Regen. Vorsten enz. . . . . *f* 0,80.
——— Handboek der Algemeene Geschiedenis, 1ste deel, (Oostersche volken) 2de Druk. . . . . *f* 1,80.
——— dito 2de deel (Grieken) 2de Druk . . . . *f* 2,40.
——— dito 3de deel (Romeinen) 2de Druk. . . . . . *f* 3,90.
——— dito 4de deel (Middeleeuwen) 2de Druk . . . . . *f* 4,90.
——— dito 5de deel, 1ste en 2de stuk (Nieuwe Geschiedenis). *f* 10,15.
Ieder deel van dit Handboek is afzonderlijk verkrijgbaar.
——— Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis voor het onderwijs in de Gymnasiën, 5 stukken. . . . . *f* 2,25.
——— Gelijktijdig overzigt der voornaamste Vorsten van Europa, enz. In 4 Tabellen. . . . . *f* 0,90.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.